Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV — Reus Divendres 4 d' Agost de 1899 — Núm. 3.331

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1
En provincias trimestre.	» 3'50
Extranger y Ultramar	» 7

Anuncis, á preus convencionals.

Farmacia Serra

Oberta tota la nit

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sía tota classe de . . . . **TOS**

La que paga més contribució de la provincia.

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrará forsa motris ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho solicitin.
Los Motors de corrent continua á la vegada que extraordinarias condicions d' economonía en lo *cost de compra y consum*, reuneixen las de *marxa silenciosa*, gran llimpiesa, espay redubit y facilíssim maneig, ventatjas difícils d' obtenir ab altres sistemas. Tenen marxa senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian á voluntat, las velocitats mínima á máxima.
Los gastos d' oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls.
En aquestas oficinas se facilitarán cuanta classe de datos sían necessaris.
Reus 9 Juny 1899.—Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

INSTITUT VACUNÓGENO SUÍS

LAUSSANNE

Dipósit exclussiu á Reus

D. ANTON SERRA (farmacéutich)

Arrabal Santa Anna, 80.

LINFA	Ptas.
Tubo pera 2 ó 3 vacunas. . .	1'00
Tubo pera 8 á 10 vacunas. . .	1'50
Tubo pera 20 á 25 vacunas. . .	3'00
Estoig ab 5 tubos pera 2 á 3 vacunas. .	4'00

PULPA	Ptas.
Placas pera 3 á 4 vacunas. . .	1'50
Placas pera 6 á 8 vacunas. . .	3'00
Frascos pera 25 vacunas. . .	8'00
Frascos pera 50 vacunas. . .	15'00

Secció doctrinal

Lo resultat

Ja ho tením llest; la rumboyada ja ha passat. Ha succehit, mica més mica menos, lo que era de preveure; las manifestacions francófilas de Barcelona han sigut prou accentuadas pera cridar l' atenció dels de Madrid, fent reguinnar á uns y fent discorre á altres, y han tingut prou significació pera que s' hi paressin los ulls de la Europa. Nosaltres estém intimament convensuts de que Catalunya no ha d' estar contenta del resultat d' aquesta campanya. Lo millor resúm dels fets ha anat á cárrech del mateix almirall francés, en la lletra de gracias que dirigí al Alcalde de Barcelona, la qual no es sols un acte de cumpliment sino que enclou la sevá malícia. En aquesta se pot notar que l' almirall Fournier no parla d' Espanya més de lo que fa necessari lo seu cárrech oficial; tot es per Catalunya. *«L'âme de la Catalogne, noble, poétique et vibrante, s'est révelée a nous, nous laissant un souvenir ineffaçable...»* ¿Venían los francesos á que se 'ls fes aquesta revelació? Qualsevol ho diría; pero no podém judicar d' intencions y hem de donarnos per contents de que l' ánima de Catalunya s' haja revelat en hora tant oportuna fent que comensin ja á parlar d' ella, los principals periódichs d' Europa. Fins un incident, en apariencia petit, vingué á completar las significativas manifestacions dels barcelonins: lo girar l' esquena al espectácle flamenquista ab que en lo teatre de Novetats tractaren d' obsequiar al almirall francés y á sos subordinats. Aixó fou una protesta ben eloqüent contra lo decadentisme artístich que 'ns ha portat la dominació castellana, un acte de profonda significació que degué deixar sorprés al mateix almirall, qui ab los seus se retira, junt ab la majoría del públich, del teatre. Es probable que las manifestacions barcelonines los hagin revelat als francesos, y als extranjers en general, més encara de lo que ells esperavan. Per altra part la furia de la gent de policía, al sortir tots del espectacle, atacant á cegas als mnifestants y posant presos als qui s' acontentavan ab cridar lo que no sabém que las lleys prohibeixin, aixó es «¡Visca Catalunya!» y «¡Visca la Fransa!», haurá posat d' evidencia als ulls dels marins francesos la torpesa de las autoritats centralistas que degueren tractar aquella nit de venjar l' ultratje que digueren s' havía fet en lo Tívoli anteriorment, xiulant la marxa real, que no sabém per quins cinch sous s' han empenyat los de Madrid en dirne himne nacional. Ni ells ni nosaltres li havíam tinguda may per tal himne y estém segurs de que las sevas notas, que, segons hem sentit dir, ni espanyolas son, may han escalfat á ningú. Es un tros de música cerimoniós, buyt de sentit, que pel seu objecte podrá servir pero per res més. Xiulantla en lo teatre, casi podíam creure que 'ls xiulets anavan més contra 'l seu discutible valor artístich que contra la seva escassa significació.

Ab tot y aixó, lo xiular la marxa real es lo que més ha tret de cassola als *furibundos* de Madrid, que de segur no s' havían penetrat fins ara de la gran importancia d' aqueixas quatre notas. Per culpa d' aixó en Romero Robledo nos ha dit *miserables*. Pero, apesar d' en Romero y de tots los qui li han fet companyía en llensar dicteris contra Catalunya, del examen de lo que diu la prempsa madrilenya respecte del assumpto se 'n desprén que ja no es tot irreflexió á Madrid y que las manifestacions de simpatía als marins francesos fetas á Barcelona han comensat á fer rumiar respecte del alcans que pot tenir lo moviment catalanista y de lo que podría portar si continués gayre aqueixa política de despreci que s' ha empenyat en personificar lo saltimbanquis d' Antequera. Aixó es un resultat que ja val la pena y que deu tenirse en compte, y vol dir que no anavam tan desencaminats nosaltres quan aconsellavam que de las manifestacions francófilas, que en lo fons eran una nova protesta contra la tiranía centralista, tractés d' arrencarne lo Catalanisme tot lo partit possible. Aixó podía haverse fet, y 's podría fer encara, publicant la Junta de la Unió un manifest, que podrían subscriure totas las corporacions y periódichs adherits, fixant lo verdader sentit de lo que intentava expressar lo poble barceloní al rebre ab crits de «¡Visca Catalunya!» y «¡Visca la Fransa!» als marins de la esquadra del Mediterrani. Un document aixís podría tenir gran significació als ulls dels espanyols y dels extranjers. A nosaltres nos sembla que val més que s' exteriori lo pensament de la Junta de la Unió que callar, deixant aixís dubtosa l' actitut del Catalanisme militant, puig enteném que las opinions dels periódichs no resultan prou autorisadas pera que sian l' última paraula sobre 'l particular.

Y entrém ara á discorre una miqueta sobre 'l verdader profit que pot haverse tret de las manifestacions barcelonines.

Dihém més amunt que 'l mateix almirall francés pogué tenir una sopresa al veure de quina manera protestava 'l públich en lo teatre dels espectacles que 'ns ha portat la moda de Madrid y que son en realitat un dels signes mortals de la decadencia del carácter espanyol. La creencia dels extranjers de que 'ls «chulos» y las «manolas» y 'ls «ratas» y tota aqueixa comparsería que representen lo carácter nacional espanyol comensan en los Pirineus es encara molt generalisada. ¿Qui sab si 'n participavan també una mica l' almirall Fournier y sos companys?

Quan vingué á Barcelona la «Capella Russa», per afalagar lo carácter «nacional», comensá á cantar «seguidillas», «malagueñas» y «peteneras» que foren rebudas ab grans riatllas perque era música molt impropia d'aquella gent. Algú 'ls feu caure en lo *quid* y 'ls aconsellá bé, y alashoras cantaren las nostras cansons propias y sabut es l' éxit que tingué aquell admirable orfeó, qual memoria 's conserva tan viva. No, més enllá dels Pirineus no 'ns han acabat de coneixer encara, y, avuy per avuy, aquesta es tal vegada la nostra principal missió, fer que 'ns acabin de coneixer, fer que no 'ns confonguin ja més ab aqueixa plebe degradada per lo qual lo «summum» del art es pintar las costums dels «ratas» y las «chulapas» y la millor eloqüencia los discursos d' en Romero Robledo. Si no logrém conseguir que á Europa nos tingan per lo que verdaderament som, deslligats del tot d' aqueixa inmensa ruina material y moral que encara s' anomena Espanya, poch fruyt haurém tret dels nostres treballs y de la propagació de las nostras ideas. Si no logrém que 'ls ulls de las nacions europeas se ficsin bé en lo que ja som y en lo que volém esser, tenintnos per una excepció en la gran disbauxa espanyola de la qual hem protestat constantment avans y després de la catástrofe y també durant l' horrible desgavell de las últimas guerras; si no conseguím que arribin á tots los recons del mon las nostras aqueixas y las nostras imprecacions, y aixó sense pérdua de temps, nos quedarém molt endarrerits en lo camí que hem emprés ab tanta decisió. Es d' interés capdal per nosaltres que sápiga 'l món, y especialment l' Europa, que aquí hi ha una antiga nació plena encara de vitalitat interna que treballa incansablement per reivindicar sa personalitat y sos drets á la ressurrecció.

La prempsa europea ja fa algun temps que se n' ha adonat, pero no ho ha vist prou encara. Avuy ha ajudat poderosament aquesta tasca la vinguda de l' esquadra francesa, promovent manifestacions que 'l verdader sentit no haurá desconegut l' almirall Fournier, si realment hi ha en la seva carta la intenció que sembla llegirshi. Y després de l' esquadra francesa hi haurán ajudat també molt los «desahogos» dels diputats á Corts enemichs de Catalunya que han contribuhit á posar de relleu la verdadera significació de las manifestacions barcelonines y la beneytería y estulticia d' ells mateixos, tant ó més gran que 'l nostre desitj de emancipació d' un estat de cosas intolerable. L' estrépit hi ha sigut y ha repercutit, y repercutirá encara més, per tota la Europa, y la prempsa dels paissos civilisats comensa ja á fer la deguda distinció entre Catalunya y Espanya.

Que aqueixa distinció la fassi tothom, cada dia

més radical y cada vegada ab més coneixement de causa, es lo nostre interés suprém ara com ara, á fi de conseguir, com tenim dit, que en lo cás d' una intervenció sobtada se tingan á Catalunya los deguts respectes. L' almirall Fournier, si ha volgut, ha pogut véureho ben clar qué volían dir los crits dels manifestants barcelonins y ho podrá explicar á qui vulga saberho. Y, lligantlos ab los desprecis d' en Romero y comparsa, podrá tothom penetrarse de quánt fons es lo divorci entre un poble y altre, entre castellans y catalans, y per quín camí han d' anar los de Madrid si volen salvar encara aqueixa *gloriosa unidad*, de que fan tants escarafalls, mentres están treballant sense parar en desferla ab provocacions é insults que no 's quedan enlayre.

Ja fa temps que ho fem observar que 'ls aconteixements se precipitan y estalonan. May com ara nos corría tanta pressa l' unirnos interiorment y organisarnos per una acció comú, serena y enérgica, propia de las aspiracions que teniam proclamadas. ¿Qui sab quinas serían las consecuencias inmediatas de la vinguda de l' esquadra francesa? Preparemmos per tot lo que puga venir, atents sempre á que 'l nostre interés suprém está en mantenirnos catalans, cada dia més catalans, fent de manera que las nostras contínuas manifestacions ho tingan present á tothora los propis y 'ls extranys. Fémnoshi tots.

M. R.

Lo Regionalisme á Mallorca

DESDE PALMA

Te massa importancia lo ocorregut en la sessió del Ajuntament de Palma, pera que deixém de comentarho.

Vacant la plassa de Secretari del Ajuntament, diferents regidors varen presentar una proposició pera provehirla, y entre las condicions que s' exigían en lo favorescut, hi havia la de que sapigués enrahonar y escriure en llengua mallorquina.

Un senyor regidor que milita en las filas del partit federal (?). vingut d' Almería, que desempenya en l' Institut Provincial la classe d' Historia, 'l senyor Llopis, va oposarshi à que s' exigís lo coneixement de cap dialecte al Secretari d' una corporació espanyola, y en la que per tant no devía ni podía enrahonarse altra llengua que l' oficial, que es la castellana.

Lo regidor Martí, federal tambè, y veritable autonomista, va replicar al andalús, que l' Ajuntament elegit per sufragi era eminentment mallorquí, que al poble ab lo brutal centralisme no se li havia pogut arrencar lo llenguatje, com li arrencá sos furs lo tuet del vencedor; que ab diner mallorquí 's pagava als empleats municipals, y que de escoltar y tenir per bonas las rahons del senyor Llopis, se deurían nombrar dos secretaris, un que redactés oficis en la llengua oficial, y altre que en mallorquí s' entengués ab los administrats, entre 'ls que molts ni saben, ni volen saber més llengua que la mallorquina.

Aquestas discretas rahons varen ser corejadas ab vivas mostras d' aprobació y entussiastas aplausos del numerós públich que omplía 'l saló de sessions, y varen donar lloch á que 'l president accidental, lo primer tinent d' Alcalde don M. Enrich Lladó fes importants declaracions.

Dirigintse lo senyor Lladó desde la presidencia, al senyor Llopis, va dirli:

«Per referencia á S. S., que es l' únich regidor nascut á la «metrópoli», no he proposat que en las sessions fessim ús de la llengua mallorquina. Entench jo, com lo senyor Martí y 'ls demés firmants de la proposició, que 'ls empleats municipals, en constant contacte ab lo poble, deuhen enrahonar y escriure lo mallorquí, y no comprench com no es condició precisa pera 'ls jutjes, que malament poden administrar justicia rebent de segona má las ditas de testimonis y processats.

Jo avans que espanyol, soch mallorquí».

Lo senyor Llopis.—Jo espanyol avans que tot.

Lo senyor Pou.—Jo després de tot. De primer turch. (Aplausos).

. . . .

Numerosos grupos varen formarse en la plassa de La Cort, ahont está la Casa comunal, ovacionant als regidors que sortían de la sessió.

Per primera vegada varem poder convencens de que la vibrant nota regionalista troba ressó en tots los cors mallorquins.

Quantas falagueras esperansas porta aixó pel pervindre de Mallorca!—Salvá.

1 d' Agost.

Espurna

Lo senyor Gobernador Civil de la provincia de Barcelona va presidir la sessió que ans d' ahir va celebrar aquell Ajuntament *engegant* desde la tribuna presidencial, un sermó ab las corresponents lloansas é incents á aquell poble, que al dia avans havía tractat á garrotada neta. Los hi va dir que eran justas sas aspiracions y que sentía admiració vers aquellas personas que, possehidas d' amor à sa provincia arriban algunos cops á exagerarlo.

¡Quánta hipocresía! sembla mentida que aquell home que doná l' ordre á la policía de que *rebentès* als que cridavan, fent ús del seu celebérrim dret de ciutadà. ¡Visca Catalunya!, pugui fer aytals manifestacions. ¡Quin modo de volguer daurar la píndola! ¿Es que potser tem los efectes que pugan causar aquestas píndolas?

A més de tot aixó va volguer donar també una cullarada de mel als barcelonins dihent que li consta que 'l Gobern pensa donar la autonomía municipal, descentralisar tot lo que 's puga y una pila de cosas bonicas, pero 'ls barcelonins com á bons catalans no son xicots golosos que 's deixan enganyar per una llaminadura, demostrantli que comprenían prou bé son intent ja que al final del sermó se li feren algunas mostras de desagrado.

No es pas ab paraulas plenas de hipocresía y mala intenció com se logra fer callar un poble com lo nostre que ja no creu ab las promesas de ningú que parli servintli de consulta la gent de Madrid; hem arribat á un temps d' incredulitat y *ateisme* centralisador que sols los fets ens convensan, no las xarramecas més ó menos enlluhernadoras y com que la práctica ens va ensenyant que las obras si no las fem nosaltres ningú ens las fará, hem de determinarnos d' un cop pera agafar la paleta del mestre d' obras y posarnos à reconstruir la nostra pátria que 's va ensorrant poch á poch baix lo pés aclaparador del centralisme madrileny, sent inútil que s' hi vagin posant puntals que sols farán aguantar un quant de temps més las enrunas de nostre estimada pátria.

QUIRSE.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 3 d' Agost de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Obser' particular
9 m.	756	87	'	5'3	Ras	
3 t.	756	86				

Horas d'observació	TEMPERATURAS Máxima	Minim.	Ter. tip.	VENTS direcci.	NUVOLS classe	can.
9 m.	Sol. . 44	17	26	S.	Cumul	0'4
3 t.	Sombra 33		32	S.		0'4

Al mitj dia d' ahir lo cel s' ennuvolá quedant amagat completament lo sol, fentnos esperansar que 'ns veurém favorescuts per la pluja que ab tant dalit esperan nostres pagesos.

No obstant la calor no mimva pas gens.

—

Segons diu un colega local la iluminació de nostre plassa de la Constitució quedará tal com estava avans ó siguin los coatre candelabros per gas ab los metxeros «Universals» afeginthi solament una làmpara eléctrica d' «arch voltaich» que 's colocarà al centre de la plassa. De tots modos creyém no hi ha res acordat definitivament.

—

Recomeném al senyor Arquitecte Municipal ó al que hagi d' amidar lo terreno enfondit en las excavacions que 's fan pera la construcció d' un dipósit d' ayguas en lo Passeig de la Boca de la Mina, vagi ab cuydado, puig segons tenim entés, à mida que 'l terreno se va enfondint pujan massa depressa las *damas* (aixís creyém que s' anomena técnicament) ó siguin las fitas ó senyals que han de servir pera amidar los metros que s' han enfondit.

—

De segona convocatoria celebrará avuy nostre Excelentíssim Ajuntament la sessió ordinaria d' aquesta setmana.

—

Lo próxim diumenge en la societat «La Palma» se posará en escena la comedia en un acte «Las Carolinas» y la sarsuela en un acte «El ultimo figurin».

—

Se celebrará avuy en la ermita ó santuari de Nostra Sra. de Paret-Delgada, situada á dos kilómetres de la Selva del Camp la acostumada festa anyal. Desde temps inmemorial ve aquesta vila celebrant tots los anys una festa dedicada á la Verge que allí se veuera ab lo títul de Paret-Delgada; y com es natural, en uns anys mes que en altres, la festa es mes lluhida, degut á circunstancias que no es del cás enumerar. Aquest any, donchs, promet ser més lluhida que algunas altres, gracias á alguns propietaris d' allí vehins y devots que se esmeran tots pera donar mes explendidés á la festa; de manera que avuy al mitjdia hi haurà gran repich de campanas y disparo de la primera tronada y á las 8 de la nit se cantarán Vespras solemnes.

Demá al matí al rompre l' auba, segon disparo d' altre tronada, á las 9 missa solemne ab sermó, sent aquest á cárrech del célebre orador Pare superior de la Comunitat de Fills del Sagrat Cor de María, y per la tarde, á dos cuarts de 5, Trissagi, acabant las funcions d' iglesia cantant la societat coral la «Lira selvense», dirigida per lo jove D. Feliciá Cogul, la Salve Regina del mestre Maneut.

Una vegada acabadas aquestas funcions cantará la secció coral en lo pati del santuari algunas pessas de son vast repertori que tants aplausos va rebent per la bona armonía de veus y 'l gust que 'ls coristas tenen al cant, gracias á l' afició que son director té á la coral.

S' está preparant un magnífich envelat en lo siti de costúm, ó sia devant de l' ermita, ahont se celebrará ball ab música.

—

Se diu y es natural, que fent mes festa que 'ls demés anys acudirán també mes tendas de quincalla, rifas de tots objectes y carros plens de melons que tants se 'n compran per ser costúm antiga.

—

En la Granja experimental de la Corunya s' han fet las probas d' una nova màquina moguda á bras pera «mallar» ó desgranar lo blat.

Lo resultat obtingut no ha pogut ser mes falaguer, donchs ab ella dos homes realisan igual travall, pero mes perfecte, que 20 bons travalladors, ab la particularitat de que la palla queda tant trillada com la de Castella ó completament intacte.

—

Un noy del poble de Pauls que havia sigut deixat á casa de sos pares, jugant ab mistos, tingué la desgracia de ficar foch á unas robas ó trastes, propagantse al terrat, que 's cremá part d' ell y un llit.

Lo noy, al veure 'l foch, sortí donant crits á la finestra; acudiren los vehins y exhortantlo á que 's tirés, ho feu sens vacilar, veyent que una multitut de vehins estavan disposats á rebrel en sos brassos, com en efecte ho feren, sens que 'l noy sufrís cap dany, ab gran alegria de tots.

Lo foch fou dominat per lo vehinat.

—

Telegrafían de Bombay que en las últimas 48 horas se registraren á Poona 302 cassos de peste bubónica, seguits de 261 defuncions.

En los destacaments militars hi hagué 59 cassos y 66 defuncions.

Un d' aquets últims ocorregué en un soldat europeu.

—

Varis joves de Tarragona han organisat á favor de las Casas de Beneficencia una corrida de toros-novillos que se verificará en aquell circo taurí lo 19 del actual, festivitat de Sant Magí.

Lo bestiar perteneix á la acreditada ganadería de D. Rufo Serrano, de Colmenar Viejo, que serán picats, banderillejats y morts á estoch per los aplaudits destres *Finito y Valenciano*, ab sas respectivas cuadrillas.

Se tenen las millors noticias del bestiar que s' assegura promet donar joch, lo qual dintre pochs dias será conduhit a dita ciutat.

—

Es cosa que sorpren als joves l' «apego» extraordinari que 'ls vells tenen á la vida.

Una revista inglesa ha interrogat á una porció de octogenaris célebres pera demanarloshi sas impresions sobre la vida en la senectut.

Tots ells declaran que jamay han disfrutat tant com després de cumplir los 70 anys. A aqueixa edat se troban més sans y més satisfets que en la juventut. Troban la existencia més dolsa, perque diuhen que á aqueixa edat s' enten la verdadera filosofía de la vida, y no se sufreixen en va dols per lo passat ni ansietat per lo pervindre.

«Lo pervindre es un llibre tancat y no 's pot remediar lo que ja passá», diu un d' ells. «Lo período més tranquil y més seré de ma vida, diu altre, fou dels 64 als 72 anys.

—

Comunican de Camprodón que ja fa dias que han comensat los treballs de la sega del blat, y sembla que la cullita es molt bona.

—

Ningú haurá pogut olvidar al célebre enginyer y químich suech Mr. Nobel, inventor afamat de la dinamita, qui al morir, en 1895, deixá consignat en son testament un donatiu de 300.000 coronas, ó sian cuatrecents vint mil franchs, pera fundar anyalment 5 premis internacionals que servissin de recompensa, segons decissions del Jurat, al autor del descubriment ó del perfeccionament científich de major importancia, ó al autor d' una obra literaria de singular alcans y de tendencia ideal, encaminada à conseguir la fraternitat dels pobles, la supressió dels exércits permanents, etc., etc.

Aquestas bases y condicions s' han aprobat lo 5 de Juny últim, per més que Mr. Nobel morí en 1895, lo qual nos proba que en breu temps Suecia completará los pensaments d' aquell sabi y sens igual filántrop.

—

Se diu que per la part de Rabós de Ampurdá y Espolla, penetran á Espanya senyors que no deixen d' infundir sospitas, fingintse artistas uns, altres exploradors de minas, etc.

—

Lo ministre de la Governació, diu que ab las reformas que s' introduhirán á las Lleys provincial y municipal, aquestas tindrán un esperit descentralisador molt ámpli y que 's procurará concedir als Ajuntaments y Diputacions la major suma possible de facultats, empro, ab la corresponent responsabilitat.

—

Comunican de Pamplona, que aviat s' inaugurará 'l servey d' automóvils entre Pamplona y Estella.

Han arribat ja 'ls carruatjes á Pamplona, havent produhit molt bona impresió y sent objecte de grans aplausos la companyía que estableix l' esmentat servey.

—

Comunican de Berga, que una pedregada caygudá dias passats á Vallcebre, Figuls y algun altre poble de la montanya, ha malmés gran part de la cullita de tardenerias, que 's presentava molt bonica en aquets pobles.

—

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferentas especies, puja á pessetas 1079·35.

Secció oficial

Registre civil

del dia 2 de Agost 1899

Naixements

Francisca Martí Barberá, de Joan y Caritat.—Joan Rull Adserà, de Joan y Magdalena.—Joseph María Camps y Camps, de Joseph y María.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Francisco Guasch Pujol, 18 dias Monterols 31.—Joseph Juliá Gilavert, 75 anys, Germanetas.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Domingo.

CULTS RELIGIOSOS

Iglesia de las Carmelitas Descalsas

Segueix en aquesta Iglesia la solemne funció de Cuaranta horas; tots los dias se posará de manifest á S. D. M. á las nou y á continuació se canterá l' ofici. Per la tarde á dos cuarts de 7 se dirá lo Seráfich Trisagi y á las 7 se reservará á S. D. M.

Sant de demá.—Nostra Senyora de las Neus.

Secció comercial

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir.

Interior	62'85	Cubas del 86	70'75
Orenses	11'75	Cubas del 90	59'37
S. Juan	'	Aduanas	49'75
Norts	50'70	Ob. 5 0/0 Almansa	87'12
Fransas	42'15	Id. 3 0/0 Fransa	'
Filipinas			
PARIS			
Exterior	61'10	Norts	'
GIROS			
París	23'80	Londres	31'23

Se reben órdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

—

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCI‹TS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	62'87	Aduanas	95'
Exterior	'	Norts	50'65
Amortisable	'	Fransas	42'10
Cubas 1896	70'75	Filipinas	11'75
Cubas 1890	59 37	Obs. 6 0/0 Fransa	85'87
Exterior París	61'05	Id. 3 0/0 »	43'37
GIROS			
París	23'80	Londres	31'23

—

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper
Londres 90 dias fetxa.	'	30'75	'
» 30 dias vista	'	'	'
» »	'	'	'
París 90 dias fetxa	'	'	'
París vista	23'50	23'50	24'
Perpignan vista	'	'	'

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	625
Gas Reusense.	610		
Industrial Farinera	625		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	500		
Manufacturera de Algodón	100	110	
Companyía Reusense de Tranvias			
Companyía Reusense de Tranvías privilegiadas de cinch per 100	200		

—

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 2

Vapor inglés Arana, de 920 ts., de Barcelona, en lastre, consignat als Senyors Mac-Andrews y C.ª

Vapor espanyol Cervantes, de 296 ts., de Cette, ab bocoys buyts, consignat á D. Emili Borràs.

Polacra goleta francesa Jeane Lucienne, de 63 toneladas de Port Vendres, ab bocoys buyts, consignat á D. Anton Mariné.

Despatxadas

Cap.

Anuncis particulars

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de compendre, la societat «Gas Reusense» acaba de ficsar preus inverossímils al fluit eléctrich, que en plasso més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aquest acort del Gas Reusense» donará com á inmediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit eléctrich. Comprenentho aixís nostra Societat, sa proposa ampliar considerablement y desde ara la nova instalació que está portant á cap en aquestos moments á fí de servir en breu plasso las demandas que indubtablement, ha de rebre del públich reusench y á las que atendrá per torn rigurós.

Apesar de que 'ls preus que 'l «Gas Reusense» fisca á sa última tarifa son exageradament baixos, «Le Electra» los acepta desde ara y en lo moment que 'l seu contrincant dongui un servey regular d' alumbrat eléctrich, nostra Societat establirá pera 'ls seus abonats los preus següents:

			Ptas.
Una làmpara incandescent de	*5 bujias*		*1'25*
" " "	*de 10*	*"*	*1'75*
" " "	*de 16*	*"*	*2'50*
" " "	*de 25*	*"*	*3'75*
Preu del kilowat, hora.........			*0'50*

En quant á las instalacions se fan desde avuy en iguals condicions que l' altra empresa.

Ab lo favor que 'l públich nos dispensa res temèm, se 'ns porta á la lluyta, á ella aném ab la tranquilitat del qui no la ha provocat devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos.

Reus 2 Maig de 1899.—Per la «Electra Reusense»

Lo Director.

ESCORIAS THOMAS.—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.

AVÍS

Per acort del Iltm. senyor Director general de Correus y Telégrafos se convoca á concurs als propietaris de fincas urbanas de Reus que volguin cedir en arrendament, local suficient pera instalar per terme de quatre anys las oficinas de Correus de dit punt, ab vivenda pera 'l quefe de las mateixas, quin concurs se verificará en la Estafeta de Reus, als trenta dias de publicat aquest anunci.

En las proposicions s' ha de fer constar que las obras d' instalació de la oficina han d' esser de compte dels proponents, acompanyant á las mateixas lo plano acotat del local que s' ofereixi.

Reus 5 Juliol 1899.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Telégramas

Madrid 3.

A Segovia ha sigut casi destruhit per un incendi le convent de monjas. Lo foch s' ha propagat á tota una mansana de casas inmediata al convent. L' incendi comensá en l' edifici del convent, y á la hora que telegrafía 'l corresponsal encara no ha sigut dominat per complert.

—A Alicant s' enfonsá lo paviment d' un balneari, cayent al mar cincuanta personas. Hi hagué moltas fracturas de camas y brassos. No s' ha ofegat cap banyista pero han tingut que curarse una vintena d' ells, cinch graves.

—«El País» diu que de trenta anys á aquesta part no s' ha modificat casi en res lo personal polítich d' Espanya. No surt un home jove, y si 'n surt algú los vells procuran á tota costa exterminarlo.

Lo mateix periódich diu que lo de Castelló es obra de Nocedal. Se produhí la agitació ab lo propósit calculat d' antemá de lo que havía de passar, pera atribuirho després á sacrilegi y blasfemia. No es, diu, que 'ls espanyols sentin odi á Cristo; lo que fan es sublevarse devant la reacció bestial que preten aniquilarlos.

—La sessió celebrada ahir per la Diputació provincial de Bilbao fou molt borrascosa.

Lo diputat bizkaytarra senyor Arana presentá una proposició pretestant contra 'ls gastos que la Diputació havía fet pera obsequiar á la infanta donya Eulalia. Los diputats la rebutjáren per unanimitat, y ab aquest motiu se produhí un gran escándol, en lo qual prengué part lo públich.

Hi hagué infinitat d' incidents ruidosos, veyentse precisat lo president á constituhir la Corporació en sessió secreta. Al sortir los diputats al carrer lo públich los xiulá estrepitosament, fent lo propi ab los forals. Al bizkaytarra Arana l' aplandiren. La multitut vitorejá á Vizcaya y á Arana. També se cridá: ¡Abaix los diputats extranjers!

Ab motiu d' aquets successos regna á Bilbao bastanta agitació.

—Ha fracassat la projectada manifestació de despedida al general Weyler, qui marxa avuy á Barcelona.

—Lo Sr. Silvela, avans de sortir de San Sebastián, negá que tingués fonament la noticia publicada per alguns periódichs respecte de la projectada boda entre la primpcesa d' Asturias y 'l primpcep de Turín.

A las nou del matí ha arribat á Madrid lo president del Consell de ministres.

—«El Imparcial» publica un article, en lo que 's lamenta de que la pastoral del Arquebisbe de Sevilla y 'l discurs del general Weyler en lo Senat serveixin de pretext als extranjers pera suposar la existencia de fondas divisions entre l' episcopat y l' exércit, lo qual no es cert.

—Telegrafian del Ferrol que al poble de Fuentes Villa se desencadená una forta tempestat, cayent varis llamps, un dels quals va matar á una dona y á la seva filla.

Al pare d' aquesta li causá tan grossa emoció la desgracia, que 's torná boig als pochs moments.

—Lo Gobern creu que no deu parlarse tant de manejos carlistas, perque es darloshi importancia.

Diu que está previngit y que reprimirá ab mà forta la menor intentona.

Los prohoms carlistas negan importancia als travalls que, al semblar, se realisan en determinadas comarcas.

Ahir celebraren un sopar, com de despedida, alguns elements molt significats per las sevas ideas carlistas.

—Lo Sr. Durán y Bas conferenciará avuy ab lo quefe del Gobern abans de marxar.

S' ha telegrafiat al gobernador de Barcelona pera que reprimeixi qualsevol manifestació que s' intenti ab motiu de la arribada del ministre de Gracia y Justicia.

—Oporto 2.—A las sis de la tarde ha fet solempnement sa entrada en aquesta ciutat lo nou bisbe senyor Barroso.

La comitiva era molt imponent, los carrers estavan vistosament adornats, una multitut extraordinaria los omplenava y aquesta nit hi haurá iluminacions.

—No es exacte que 'l ministre de la Gobernació surti de Madrid pera estiuhejar.

París 3.

Puerto Príncipe.—Se diu que han sigut fusellats los assessins del general Heureaux y que s' han fet moltas presons.

—Diuhen de Roma al «Daily-Mail» que 'l Papa ha telegrafiat á tots los Nuncis, censurant la actitut d' Italia referent á la Conferencia de la pau.

—Diuhen de Nova York que Mac-Kinley ha ofert al ministre del Canadá que s' ocupará de la cuestió de Alaska, durant las vacions d' istiu.

—Comunican de Brusselas que á consecuencia del vot emés per la Comissió electoral dels 15, ha presentat la dimissió lo ministeri que presidía M. Vanden Peereboom.

Lo Rey ha encarregat la formació del nou gabinet á M. de Smet de Nayes.

—Asseguran de Roma, que 'l Vaticá está disposat á autorisar la rebaixa del pressupost del clero, pera contribuhir á solucionar l' apurada situació económica que atravessa Espanya.

—Diuhen de Perpinyá, que 'ls lladres han saquejat l' Observatori, enduguentsen aparatos de precisió, de gran valor.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Servey dels trens de viatjers

De Mora á Reus

SORTIDA		ARRIBADA
4'19 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	7'54 m.
5'45 m.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe	7'01 m.
8'41 m.	tren mercancías cotxes de 2.ª y 3.ª classe	12'31 t.
11'02 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	1'53 t.
5'23 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	8'48 n.

De Reus á Mora

SORTIDA		ARRIBADA
7'01 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	9'49 m
1'26 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	3'14 t.
3'28 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	6'29 t.
7'03 n.	tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	10'06 n.
9'23 n.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe........	10'31 n.

De Reus á Barcelona

SORTIDA		ARRIBADA	
4'43 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe (1)	8'22 m.	Línea Vilanova
4'43 m.	» » » » » »	9'41 m.	» Vilafranca
7'09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe.......	9'21 m.	
4'01 t.	tren de mercancías ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	7'34 n.	
4'59 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª clase.....	8'08 t.	
6'35 t.	tren mixto ab cotxes de 2.ª classe (2).	10'13 n.	

De Barcelona á Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (3)	10'17 m.	Línea Vilafranca
9'51 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	1'01 t.	
11'15 m.	tren mercancías ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	6'35 t.	
1'55 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	5'34 t.	
7'02 t.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe..........	9'45 n.	

Reus 1 de Juliol de 1899.

(1) Trasbort á Sant Vicens.
(2) Idem á Roda y Sant Vicens.
(3) Idem á Sant Vicens y Roda.

Ferrocarril económich de Reus á Salou

Servey de trens de viatjers

que regirá desde 11 de Juliol de 1899.

SORTIDAS DE REUS				SORTIDAS DE SALOU			
Matí				*Matí*			
Tren núm.	2	á las	4'10	Tren núm.	1	á las	4'56
» »	12	»	5'45	» »	11	»	6'30
» »	14	»	7'20	» »	13	»	7'21
» »	16	»	8'09	» »	15	»	8'10
» »	4	»	9'00	» »	19	»	10'01
» »	20	»	10'48	» »	3	»	10'49
Tarde				*Tarde*			
Tren núm.	22	á las	12'35	Tren núm.	25	á las	2'33
» »	6	»	2'32	» »	27	»	3'15
» »	26	»	3'14	» »	29	»	3'57
» »	28	»	3'56	» »	31	»	4'39
» »	30	»	4'38	» »	33	»	5'21
» »	32	»	5'20	» »	35	»	6'03
» »	34	»	6'02	» »	37	»	6'45
» »	36	»	6'44	*Nit*			
Nit				Tren núm.	39	á las	7'25
Tren núm.	38	á las	7'24	» »	41	»	8'15

Tranvía á vapor desde la estació del ferrocarril económich fins devant lo carrer Closa de Mestres.

Servey de trens combinats que regirá desde primer de Juliol de de 1899.

Sortidas de la Estació.—Matí: 5'25, 6'59, 7'50, 8'40, 10'32, 11'30.—Tarde: 3'02, 3'42, 4'24, 5'06, 5'50, 6'30, 7'14.

Sortidas del carrer Closa de Mestres.—Matí: 5'40, 7'12, 8'00, 8'45, 10'40.—Tarde: 12'30, 2'15, 3'10, 3'52, 4'34, 5'16, 5'58, 6'40, 7'20.

OBSERVACIONS: Los días festius á més dels trens indicats en lo present cuadro sortirán lo núm. 24 de Reus á la 1'44 y 'l núm. 23 á la 1'45 de Salou.

OBSERVACIÓNS: Los dias festius á mes dels trens indicats en lo present cuadro sortirá un de la estaicó á las 2'10 y del carrer Closa de Mestres á la 1'39.

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

Llibre important

CARTILLA RÚSTICA

PER US DELS PLANTADORS
DE

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interés actualment á tots les pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en éll á més de donarse compte dels importants temas que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrá en Sant Sadurní de Noya, s' hi troban esplicadas ab claretat totas aquellas operacions y cuydados que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americá, entre altres: **multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda, y alseda dels ceps y manera de cuydarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y femar las vinyas, etc; etc;** seguit d' altres no menos importants datos molt dignes de tenirse en compte sobre la manera de conduhir la verema, modo d' obtenir bons vins negres, blanchs y rosats, y cuydados de que deuhen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los més práctichs é inteligents viticultors d' Espanya y Fransa; tot ab lo fi d' obtenir lo millor rendiment possible del ví, pera que puga compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volúm en octau de més de 100 páginas en bon paper y clara impresió, enquadernat á la holandesa y 's ven en aquesta Imprenta, al preu de UNA PESSETA.

BANCH HIPOTECARI D' ESPANYA

Préstams hipotecaris al 5 per 100 d' interés anyal
Amortisables á llarch plasso de 5 á 50 anys

b garantía de fincas rústicas y urbanes.

Acabadas las anualitats que s' hagin pactat queda la finca lliure pera 'l propietari, sens necessitat de cap gasto, ni tenir allavors que reembolsar cap part del capital.
Además, lo Banch, acepta en qualsevol época lo reembols total ó parcial del préstam.
No importa que las fincas estiguin hipotecadas.
No s' admeten préstams inferiors á 5.000 pessetas.
Pera més informes al Agent de dit Banch
JOAQUIM SOCIATS.—Carrer Santa Anna, núm. 26.—Reus.

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS
INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLÉO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COMBINADO FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS — SOLUBLES AL CITRAT

Lo més económich, lo més eficás, lo mes durader

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH
EN LAS FORMAS DE
SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA
SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,
KAINITA, ETC:
baix garantía del Sindicat de ventes de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 Á 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.—VALENCIA